

Göteborgs
Stad

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd

Västra Götalandsregionen

2020-08-26

N136-0535/20

Samverkansavtal om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler 2021 mellan Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd och stadsdelsnämnden Askim-Frölunda-Högsbo

Innehåll

1 Avtalsparter	4
1.2 Avtalstid	4
2 Avtalets form och syfte	4
2.1 Förutsättningar för avtalet	4
2.3 Om ändring av parternas sammansättning (exempelvis omorganisering av nämnder)	5
3 Inriktning	5
4 Definitioner	5
4.1 Familjecentrerat arbetssätt	5
4.2 Familjecentral	6
4.3 Lokal arena	6
5 Koordinators- och samordnarfunktion	6
6 Gemensam kompetensutveckling	7
7 Organisation, styrning och ledning	7
7.1 Styrgrupp för familjecentrerat arbetssätt	7
7.2 Styrgrupp för familjecentral	7
7.3 Placering av familjecentral	7
7.4 Lokal till familjecentral	7
8 Utvecklingsfrågor	8
9 Uppföljning	8
9.1 Årsrapport	8
9.2 Dialog mellan parterna	8
10 Ekonomi	8
10.1 Finansiering	8
10.2 Ersättning	8
10.3 Uppräkning	9
10.4 Utbetalning	9
13 Uppsägning och ändring av avtal	9
13.1 Hävning av avtal	9

14 Tvist	9
15 Underskrifter	10

1 Avtalsparter

Stadsdelsnämnden Askim-Frölunda-Högsbo organisationsnummer: 212000–1355 (nedankallad SDN) och Göteborgs hälso- och sjukvårdsnämnd organisationsnummer: 232100–0131, (nedan kallad HSNB).

1.2 Avtalstid

Avtalet gäller från den 1 januari 2021 till den 31 december 2021, med möjlighet till förlängning med maximalt 12 månader.

2 Avtalets form och syfte

Detta avtal är ett samverkansavtal. Avtalet reglerar åtaganden, organisation och inriktning för samverkan samt den ekonomiska fördelningen mellan SDN och HSNB.

Syftet med avtalet är att skapa stabilitet i samverkansarbetet och säkra en gemensam utveckling av arbetet med barn och familjer i stadsdelen.

2.1 Förutsättningar för avtalet

Familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler har sin grund i arbetet med att minska skillnader i livsvillkor och hälsa. För att nå måluppfyllelse är samverkan mellan huvudmännen en förutsättning. Arbetet utgår från det övergripande målet för Sveriges nationella folkhälsopolitik: *att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation*¹. Till grund för avtalet finns en politiskt antagen avsiktsförklaring om familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i Göteborg mellan HSNB och kommunstyrelsen i Göteborgs Stad (2016), samt följande styrdokument:

- Göteborgs Stads styrdokument för folkhälsoarbete (budget, program och plan för en jämlik stad med flera).
- Västra Götalandsregionens styrdokument för folkhälsoarbete (budget, regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland med flera).
- Mål- och inriktningsdokument för HSNB.

Till stöd för arbetet med familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler finns också:

- Vägledning – Familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler i Göteborg 0–6 år (2019).
- Vägledning – Lokaler för familjecentral (2019).
- Samverkansplattformen "Familjecentrerat arbetssätt som grund för samarbetet och samordnade insatser, Västbus riktlinjer som stöd och struktur samt SIP som verktyg".

¹ Proposition 2017/18:249 god och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik.

2.3 Om ändring av parternas sammansättning (exempelvis omorganisering av nämnder)

Parterna är överens om att respektive part kan överlåta samtliga rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal till sådan juridisk person som på grund av omorganisering inom den organisation som parten tillhör, delvis eller till fullo övertar den partens verksamhets- och rättsliga åtaganden. Sådana överlåtelser får inte innebära att förutsättningarna för ett förtroendefullt samarbete rubbas eller förhindra att intentionerna enligt detta avtal kan fullföljas. Överlåtande part ska tillse att övertagande part förbinder sig till samtliga förpliktelser enligt detta avtal.

3 Inriktning

Utgångspunkten för arbetet med familjecentrerat arbetssätt och familjecentraler är att barn och unga ska lyckas i skolan. Barn och ungas behov ska vara styrande – inte verksamhet eller organisation.

Det familjecentrerade arbetet ska bygga på flexibilitet och lokala förutsättningar så att det skapas möjligheter att omfatta samtliga familjer i stadsdelen. Öppna förskolor, öppna mötesplatser och familjecentraler ska tillsammans med andra lokala arenor erbjuda samtliga familjer i stadsdelen ett välfungerande stöd och utgöra en stabil plattform för tidig upptäckt och tidiga insatser.

4 Definitioner

4.1 Familjecentrerat arbetssätt

Ett familjecentrerat arbetssätt avser att insatser för barn och unga tar sin utgångspunkt i hela familjen och deras levnadsvillkor. Målet är att förbättra uppväxtvillkoren för barn och unga genom att stärka familjen.

Familjerna eller barnet/den unge ska alltid uppleva att de kommit rätt med sina frågor. Samarbetet och samordningen mellan stadsdelsförvaltningens och hälso- och sjukvårdens verksamheter som vänder sig till barn, ungdomar och familjer ska präglas av ett familjecentrerat arbetssätt.

Ett familjecentrerat arbetssätt kännetecknas även av:

- hälsofrämjande perspektiv där människors styrkor lyfts fram och tas tillvara,
- barnets/den unges bästa sätts i främsta rummet,
- vårdnadshavarna ses som barnets/den unges viktigaste resurser,
- det sociala nätverket runt barnet/den unge ses som viktig resurs för den unge,
- arbetssättet anpassas utifrån barnet/den unges mognadsgrad,
- gränsöverskridande samverkan där verksamheterna sätter barn-, ungdoms- och familjeperspektivet främst.

Barnet/den unge ses som en kompetent och resursstark individ med rätt till delaktighet och inflytande i alla beslut som rör dem, samtidigt som barnet/den unge behandlas som mer sårbara än vuxna och vid behov får tillgång till skydd och stöd.

Familjecentrerat arbetssätt ska tillämpas av alla verksamheter inom stadsdelen och hälso- och sjukvården, även då samlokalisering i familjecentral inte är möjlig.

4.2 Familjecentral

Familjecentralen är en generell verksamhet med förebyggande och hälsofrämjande insatser. En mötesplats där vårdnadshavare har möjlighet att träffa andra. Familjecentralen består av samlokaliserade verksamheter som vänder sig till barn och vårdnadshavare. Basverksamheterna i en familjecentral är mödra- och barnhälsovård, socialtjänst och öppen förskola. Med fördel kan fler verksamheter ingå i familjecentralen.

Familjecentralen ska främja en god hälsa hos barn och vårdnadshavare bland annat genom att:

- skapa arbetsformer där vårdnadshavare och barn är delaktiga
- erbjuda lättillgängligt stöd
- stärka det sociala nätverket runt barn och vårdnadshavare
- stärka anknytningen mellan vårdnadshavare och barn
- främja barnets språkutveckling
- vara ett kunskaps- och informationscentrum

Familjecentralen kan genom sin samlade kompetens tidigt uppmärksamma barn och familjer i behov av utökat stöd och erbjuda detta.

Familjecentral är även benämningen på verksamheter som är under uppbyggnad och de organiseringar där barnmorskemottagningen inte har något rum för mottagningsverksamhet, men i övrigt deltar i familjecentralsverksamheten. Med övrigt deltagande avses till exempel: medlem i styrgrupp, part i avtalet om familjecentralen och namngivna barnmorskor som deltar i gemensamma aktiviteter.

4.3 Lokal arena

Med lokal arena avses i detta avtal en plats som är öppen för alla vårdnadshavare med yngre barn. En viktig offentlig lokal arena är öppen förskola. Andra exempel är bibliotek, resursteam inom socialtjänsten och föräldrarum på förskola. Andra lokala arenor som kan ingå i det familjecentrerade arbetet är föreningar som har bidrag från staden/Västra Götalandsregionen (VGR) eller ingår i ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP).

5 Koordinators- och samordnarfunktion

Koordinators- och samordningsfunktionerna är centrala för utveckling av det familjecentrerade arbetssättet. Det gemensamma utvecklingsarbetet ska ha tillgång till minst 1,0 årsarbetare för funktionerna koordinator och samordnare. Huvudmannen för funktionerna är SDN. Fördelningen av tjänstegrad mellan funktionerna bestäms utifrån de behov som finns i stadsdelen.

Koordinatorns uppdrag är främst att samordna och driva utvecklingen i stadsdelen utifrån familjecentrerat arbetssätt samt ingå i nätverk över staden. Uppdraget kräver bred erfarenhet och kompetens inom samverkansområdet samt högskoleutbildning. Koordinatorsfunktionen ska finnas oavsett om det finns en familjecentral eller inte.

Samordnarens uppdrag är främst att utveckla samarbetet inom familjecentralen. Uppdraget kräver bred erfarenhet och kompetens avseende arbetet på familjecentral.

6 Gemensam kompetensutveckling

Följande ingår i den gemensamma kompetensutvecklingen:

- Riktade utbildningar/workshops för berörda chefer.
- Startpaket för ny familjecentral riktat till både chefer och personal.
- Återkommande utbildning/workshops för personalen på familjecentralen och lokala arenor.
- Seminarium för inspiration, utveckling och erfarenhetsutbyte för nyckelpersoner.

7 Organisation, styrning och ledning

7.1 Styrgrupp för familjecentrerat arbetssätt

I varje stadsdel finns NOSAM (Närområdessamverkan) med ansvar för samverkan avseende barn och unga. NOSAM Barn och Unga ska vara styrgrupp för det familjecentrerade arbetssättet i stadsdelen. Formerna ska utgå från lokala förutsättningar.

7.2 Styrgrupp för familjecentral

Styrgruppen för familjecentralen ska bestå av närmsta chefer för personalen från ingående parter och kopplas till NOSAM Barn och Unga. Styrgruppens uppdrag samt parternas gemensamma och enskilda ansvar regleras i specifikt avtal för familjecentralen mellan de ingående parterna.

7.3 Placering av familjecentral

Familjecentralen ska i första hand lokaliseras i områden med många barnfamiljer och i socioekonomiskt utsatta områden.

7.4 Lokal till familjecentral

Ett lokalprogram per familjecentral ska finnas. Programmet ska beskriva funktioner, samband och ytor för respektive verksamhet samt gemensamma ytor.

Principer för hyresavtal:

- Verksamheterna i familjecentralen har varsitt hyresavtal med hyresvärd. Gemensamma ytor delas 50/50 eller enligt överenskommelse.
- Om det inte är möjligt att ha var sitt kontrakt kan Göteborgs Stad hyra hela lokalen och upplåta ytor i andra hand till verksamheterna inom Västra Götalandsregionen.
- Om alternativ ett och två inte är möjliga kan Västra Götalandsregionen hyra hela lokalen och upplåta ytor i andra hand till verksamheterna inom Göteborgs Stad.

SDN och HSNB står som garant för respektive verksamhets lokalkostnad i händelse av att någon verksamhet avslutar samarbetet i familjecentralen under avtalstiden.

8 Utvecklingsfrågor

Parterna är överens om att under avtalsperioden arbeta för:

- Utveckling av det generella föräldrastödet, även det som är riktat till vårdnadshavare med äldre barn (6-12 år).
- Utveckling av arbetssätt och metoder för tidig upptäckt och tidiga insatser.

9 Uppföljning

9.1 Årsrapport

Verksamhet enligt detta avtal följs upp årligen genom årsrapport. Årsrapporten ska beskriva måluppfyllelse utifrån avtalet och innehålla en ekonomisk redovisning, samt vara HSNG tillhanda senast den 1 februari årligen.

9.2 Dialog mellan parterna

Arbetet utifrån detta avtal följs upp och revideras löpande på de gemensamma presidiemötena mellan SDN och HSNG, eller annat likvärdigt politiskt dialogforum. Dialog ska ske årligen mellan tjänstepersoner från stadsdelsförvaltningen (SDF) och Koncernkontoret (VGR).

10 Ekonomi

10.1 Finansiering

Finansiering av detta avtal sker genom 50/50-principen. Detta innebär att SDN och HSNG står för var sin lika stor del av den totala finansieringen i avtalet.

10.2 Ersättning

Den totala finansieringen i detta avtal är 900 000 kronor för koordinator- och samordnarfunktionerna samt gemensam kompetensutveckling, varav:

- SDN:s del: 450 000 kronor
- HSNG:s del: 450 000 kronor

Verksamhetsmedel ska i första hand användas under samma år då ersättningen betalas ut.

Om det vid årets slut finns oförbrukade verksamhetsmedel kan SDN på eget initiativ föra över maximalt 10 procent av de totala verksamhetsmedlen till nästkommande år. Detta kan enbart ske om verksamhetsmedel för en pågående eller planerad insats inte kommer att förbrukas under innevarande budgetår, och om insatsen ska pågå under nästkommande år. Uppföljning för dessa medel ska ske inom ramen för ordinarie avtalsuppföljning och tydligt redovisas i budgeten.

Om överskottet överstiger 10 procent av de totala verksamhetsmedlen kan SDN skicka en skriftlig förfrågan till HSNG om att flytta medel till nästkommande år. I detta fall krävs beslut av HSNG. Den skriftliga förfrågan ska innehålla en tydlig plan för hur medlen ska användas. Planen ska vara HSNG tillhanda senast den 31 oktober. HSNG fattar beslut med

planen som grund. Om nämnden godkänner förfrågan ska uppföljning för dessa medel ske inom ramen för ordinarie avtalsuppföljning och tydligt redovisas i budgeten.

Överblivna verksamhetsmedel som saknar plan för nästkommande år ska betalas tillbaka till respektive avtalspart inom ramen för innevarande budgetår. Återbetalningen ska vara HSNG tillhanda senast 20 december innevarande år.

10.3 Uppräknig

Vid en förlängning av avtalet ska ersättningen räknas upp enligt det index som fastställs i Västra Götalandsregionens budgetprocess.

10.4 Utbetalning

Utbetalning av ersättning från HSNG till SDN görs två gånger per år, i mars och september, med lika delar för första respektive andra halvåret. Eventuellt överskott av redan utbetalda medel som överskrider 100 000 kronor återbetalas vid avtalsperiodens slut.

13 Uppsägning och ändring av avtal

Uppsägning av avtalet för upphörande eller omförhandling ska meddelas den andra parten skriftligen senast juni, inför nästkommande år.

Ändrade förutsättningar som påverkar avtalet ska skriftligen meddelas andra parten.

Ändringar och tillägg till detta avtal ska för att vara gällande skriftligen godkännas av parterna.

13.1 Hävning av avtal

Vardera parten äger rätt att häva avtalet om den andra parten i väsentligt hänseende inte utför sina åtaganden och rättelse inte sker utan dröjsmål efter skriftlig erinran.

14 Tvist

Tvist mellan parterna rörande tillämpning och tolkning av detta avtal ska hanteras i dialog mellan parterna. I första hand genom förhandlingar mellan berörda tjänstepersoner, i andra hand mellan berörda presidier.

15 Underskrifter

Detta avtal är upprättat i två likalydande exemplar där parterna tagit var sitt original.

Göteborg 2020-
För stadsdelsnämnden
Askim-Frölunda-Högsbo

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'M. Beiring', written over a horizontal line.

Monika Beiring (M)
Ordförande

Göteborg 2020-10-13
För Göteborgs hälso- och
sjukvårdsnämnd

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Johan Fält', written over a horizontal line.

Johan Fält (M)
Ordförande